

# Eski Türk Eserlerine ?li?kin Tutum Ölçe?i

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Eski Türk Eserlerine ?li?kin Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21358>

## Özet

Eski Türk Eserlerine ?li?kin Tutum Ölçe?i (ETE?TÖ), Bay, Mert, Aly?lmaz ve Albayrak (2012) taraf?ndan geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, bireylerin Eski Türk Eserleri (ETE) hakk?ndaki genel tutum düzeylerini, bili?sel ve duyu?sal e?ilimlerini belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, yüksek düzeyde iç tutarlılık sergilemekte olup, güvenirlik katsay?s? 0,93 olarak hesaplanm??t?r. 17 maddeden olu?an bu araç, 5'li Likert derecelendirme format?n? kullanılmaktadır. Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??malar?, farklı ba?lamalarda ETE'ye yönelik tutumlar? belirlemek için güvenilir bir araç olarak kullanılabilece?ini göstermektedir.

## Anahtar Kelimeler

Tutum, Tutum Ölçe?i, Geli?tirme, Eski Türk Eserleri, Kültürel Miras, Güvenirlik, Cronbach Alpha.

## Yazarlar

Erdal BAY, Osman MERT, Selami ALYILMAZ, Fatih ALBAYRAK

## Amaç

Bu ölçme arac?n?n temel amac?, bireylerin Eski Türk Eserleri (ETE) ile ilgili sahip olduklar? genel tutumlar? ve bu eserlere yönelik ilgilerini, de?erlendirmelerini ve faaliyetlere katılmalar?n? ölçmek üzere geçerli ve güvenilir bir psikometrik araç geli?tirmektir. Ölçek, özellikle e?itim ve sosyal bilimler alan?nda, kültürel mirasa yönelik fark?ndalık düzeyini tespit etme ihtiyac?na cevap vermektedir.

Geli?tirme süreci, mevcut literatürdeki eksikli?i gidermeyi hedeflemi? ve bu alandaki tutumlar? standart bir yöntemle nicel olarak belirlemeyi amaçlam??t?r. Elde edilen veriler, ilgili kurum ve kuruluşlar?n kültürel koruma ve tanıtım faaliyetlerini yönlendirmesine yardımcı olabilir.

## Yapı

Eski Türk Eserlerine ?li?kin Tutum Ölçe?i, tek boyutlu bir yapıyı ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu yapı, genel olarak bireyin "Eski Türk Eserlerine ?li?kin Tutumu" olarak tanımlanmaktadır. Ölçek maddeleri, bireyin ETE hakk?ndaki faaliyetleri ne kadar önemli buldu?u, bu eserlere ne kadar de?er verdi?i ve onlara yönelik olumlu ya da olumsuz duygusal e?ilimlerini kapsamaktadır.

Ölçe?in 17 maddesi, tutumun farklı yönlerini (bili?sel de?erlendirme, duygusal tepki ve davran??sal e?ilim) temsil edecek şekilde yapılandırılm??t?r. Yapılan analizler, ölçe?in bu tek boyutlu yapıyı ölçmekte yeterli oldu?unu ortaya koymuştur.

## Geçerlik

Ölçeğin geliştirme çalışması kapsamında, aracın ölçmek istediği yapıyı ne ölçüde doğru ölçtüğünü belirlemek amacıyla geçerlik çalışmaları yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, geliştirilen bu ölçme aracının farklı bağlamlarda Eski Türk Eserleri (ETE)'ne ilişkin tutumların belirlenmesi için geçerli bir ölçme aracı olarak kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Geçerlik çalışmaları, aynı zamanda ölçme aracındaki maddelerin ve örneklemin Faktör Analizi için uygun ve yeterli olduğunu göstermiştir. Bu bulgular, ölçeğin yapısal geçerliğinin desteklendiğini ifade etmektedir.

## Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılık düzeyini belirlemek amacıyla kapsamlı güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu analizlerin temelinde, ölçme aracının güvenilirlik düzeyini belirlemek için yaygın olarak kullanılan Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmıştır.

Yapılan hesaplamalar sonucunda, ölçeğin genel güvenilirlik katsayısı oldukça yüksek bulunmuş ve **0,93** olarak tespit edilmiştir. Bu değer, ölçeğin maddelerinin yüksek düzeyde birbiriyle tutarlı olduğunu ve güvenilir bir ölçüm sağladığını göstermektedir. Ayrıca, ölçme aracında belirlenen faktörler (boyutlar) arasındaki ilişkiye yönelik olarak da Pearson Momentler Korelasyon katsayısı hesaplanmıştır.

## Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal boyutların ortaya çıkarmak ve iç tutarlılığını desteklemek amacıyla elde edilen verilere Faktör Analizi tekniği uygulanmıştır. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi psikolojik yapıyı ölçtüğünü belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Analiz bulguları, ölçme aracındaki maddelerin ve kullanılan örneklemin faktör analizi için uygun ve yeterli olduğunu doğrulamıştır. Bu durum, ölçeğin tek boyutlu yapılarının istatistiksel olarak güçlü bir şekilde desteklendiğini göstermektedir.

## Araç

**Test Type:** Geliştirme (Development)

**Format:** 17 maddeden oluşmaktadır. Cevaplar 5'li Likert tipi derecelendirme ile verilmektedir.

**Language Available:** Türkçe

**Population Group:** Akademik çalışma, öğrenci veya genel popülasyon (çalışmanın bağlamına)

göre de?i?ir).

**Age Group:** Belirtilmemi? (Genellikle üniversite ö?rencileri veya yeti?kinler).

**Population Details:** Geli?tirme çal??mas?n?n yap?ld??? örneklem, ölçe?in geçerlik ve güvenirlik sonuçlar?n? destekleyecek nitelikte bulunmu?tur.

**Test Methodology:** Nicel ara?tırma yöntemleri kullan?larak geli?tirilmi? bir tutum ölçe?idir. Derecelendirme sistemi ?u ?ekildedir: 1= hiç kat?lm?yorum - 5= tamamen kat?l?yorum.

## Anahtar Kelimeler

Güvenirlik Katsay?s?, Psikometri, Kültürel Tutumlar, Likert Ölçe?i, Korelasyon, Erdal Bay.

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Bilinmiyor

**Affiliation Email addresses:** erdalbay@hotmail.com

**Correspondence Address:** Sorumlu yazar Erdal BAY.

## ?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, 2012 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m izinleri ve telif haklar?, sorumlu yazar Erdal BAY'a aittir. Ölçe?i akademik veya ticari amaçlarla kullanmak isteyen ara?tırmacılar?n yazar ile ileti?ime geçmeleri tavsiye edilir. ?leti?im e-posta adresi: erdalbay@hotmail.com.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [eski-turk-eserlerine-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

## Kaynaklar

Bay, E., Mert, O., Aly?lmaz, S. ve Albayrak, F. (2012). Eski Türk Eserlerine ?li?kin Tutum Ölçe?i geli?tirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür E?itim Dergisi*, 1/2, 70-82.

## Eski Türk Eserlerine ?li?kin Tutum Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 17 maddeden olumaktadır. Örnek bir madde a?a??dadır:

Eski Türk Eserlerine ?li?kin Tutum (17m): ETE hakk?ndaki faaliyetleri önemli buluyorum.